

Genomförande av anpassningsträning för personer i arbetsför ålder med demenssjukdom Från och med 2.2.2026

Utbildningsmaterial för serviceproducenter. Publicerat 9.12.2025.

Gruppen för rehabiliteringstjänster, Enheten för planering av förmåner och tjänster

Innehåll

- Mål
- Målgrupp
- Deltagare
- Överenskommelse om och bekräftelse av anpassningsträning
- Utformning och omfattning
- Genomförandet av anpassningsträningen
- Personal
- Lokaler och inkvartering
- Plock ur den allmänna delen
- Rehabiliteringspenning
- Kontaktuppgifter till FPA

**Målen för anpassningsträning för personer
i arbetsför ålder med demenssjukdom**

Mål

- På kurserna får klienterna och deras vuxna närstående
 - handledning och stöd för att hantera sin livssituation
 - metoder, hjälp och träning för att förstå de utmaningar som demenssjukdomen medför och för att kunna lösa eventuella praktiska problem
 - hjälp med egenrehabilitering och stöd i vardagen
 - kamratstöd.

**Målgruppen för anpassningsträning för
personer i arbetsför ålder med
demenssjukdom**

Målgrupp

- Klienter inom rehabilitering enligt prövning under 68 år som har en demenssjukdom som är i ett tidigt eller lindrigt stadium och som har diagnostiserats på behörigt sätt.
 - Sådana sjukdomar är bl.a. Alzheimers sjukdom, vaskulär demens, Lewy body-demens, demens vid Parkinsons sjukdom och pannlobsdemens.
- Med ett tidigt eller lindrigt stadium avses ett stadium då klienten trots den progredierande demenssjukdomen klarar av att självständigt genomföra anpassningsträningen tillsammans med en vuxen närstående.

Kela|Fpa[®]

**Deltagare i anpassningsträning för
personer i arbetsför ålder med
demenssjukdom**

Deltagare

- I anpassningsträningen deltar 6–10 klienter och 6–10 vuxna närstående.
 - Klienten **kan inte** delta i rehabiliteringen utan en närstående.
- Anpassningsträningen ska inledas om det finns minst 7 klienter på kursen.
- Det maximi antal deltagare som anges i servicebeskrivningen för anpassningsträningen kan inte överskridas.
 - Om kursen redan har 10 klienter kan man inte till kursen flytta klienter från någon annan anpassningskurs, t.ex. på grund av insjuknande.
- Om kursen har färre än 7 deltagare kan man flytta fram kursstarten, inleda kursen med 6 deltagare eller flytta deltagarna till en annan anpassningskurs och ta bort kursen.
- Anpassningsträningen kan inte inledas med mindre än 6 deltagare.

**Överenskommelse om och bekräftelse av
anpassningsträning för personer i
arbetsför ålder med demenssjukdom**

Överenskommelse om och bekräftelse av anpassningsträning 1/2

- Serviceproducenten ska inom 2 veckor efter att rehabiliteringsbeslutet har kommit preliminärt komma överens med klienten om tidpunkten för kursen.
- Klienten ska få bekräftelse på tidpunkten för kursen inom 6 månader efter att klienten har meddelats rehabiliteringsbeslutet.
- Om serviceproducenten inte inom den utsatta tiden kan ge klienten bekräftelse på att kursen ordnas, kan klienten i det här skedet byta serviceproducent eller fortsätta vänta på att en kurs ordnas.

Överenskommelse om och bekräftelse av anpassningsträning 2/2

- Om det inte är möjligt att genomföra rehabiliteringen i sin helhet inom 9 månader efter att rehabiliteringsbeslutet har meddelats, ska serviceproducenten informera FPA på servicenumret för samarbetspartner samt klienten om detta.
- Klienten ska få en bekräftelse på en kurs inom 6 månader från den tidpunkt då rehabiliteringsbeslutet meddelades.

Utformning och omfattning av anpassningsträning för personer i arbetsför ålder med demenssjukdom

Rehabiliteringskursens utformning

- Anpassningsträningen ska bestå av
 - en period på 5 dygn med rehabilitering ansikte mot ansikte (genomförs mellan måndag och lördag)
 - den närstående deltar i klientens anpassningsträning tillsammans med klienten under hela anpassningsträningen.
- Rehabiliteringshelheten ska omfatta följande:
 - Ett kallelsebrev skickas till klienten
 - Kontakt på förhand med klienten
 - Genomförande av anpassningsträningen under 5 dygn vid serviceproducentens verksamhetsställe
 - Uppföljande kontakt.

Rehabiliteringens totala längd

- Anpassningsträningens totala längd är 6–9 månader.
- Den totala längden räknas från det att rehabiliteringsbeslutet har meddelats till dess att den sista uppföljande kontakten har genomförts.
- Serviceproducenten ska genomföra rehabiliteringshelheten under den tid som klientens rehabiliteringsbeslut är i kraft (högst 9 månader).

**Genomförande av anpassningsträning för
personer i arbetsför ålder med
demenssjukdom**

Genomförandet av anpassningsträningen 1/2

- Anpassningsträningen ska genomföras
 - som rehabilitering ansikte mot ansikte med inkvartering under 5 dygn (måndag–lördag)
 - vid serviceproducentens verksamhetsställe
 - som grupprehabilitering (inkl. smågruppsarbete)
- Längden på rehabiliteringsdagen ansikte mot ansikte är minst 6 timmar, varav i genomsnitt 5 timmar/rehabiliteringsdag utgörs av handledd rehabilitering.
- Ett inledande samtal för klienten och hens närstående ordnas under den första eller andra rehabiliteringsdagen.
 - den personliga handledaren och vid behov någon annan yrkesutbildad person i det multiprofessionella teamet deltar utifrån klientens och den närståendes individuella behov.

Genomförandet av rehabilitering ansikte mot ansikte 2/2

- För den närstående ska serviceproducenten ordna eget grupprogram minst 2 timmar/rehabiliteringsdag. Under den övriga tiden deltar den närstående i klientens rehabiliteringsprogram.
- En del av rehabiliteringen ska genomföras i form av individuella möten för klienten och den närstående med de yrkesutbildade personer som behövs utifrån klientens och den närståendes individuella situation och behov.
 - Specialistläkaren kan delta i mötena även via en distansförbindelse.
- I slutet av rehabiliteringen ansikte mot ansikte genomförs ett avslutande samtal i grupp (1-2 timmar)
 - 2 av de yrkesutbildade personerna i det multiprofessionella teamet deltar.

**Personalen vid anpassningsträning för
personer i arbetsför ålder med
demenssjukdom**

Personal

Det multiprofessionella teamet

- 1 specialistläkare, specialitet neurologi
- 3 obligatoriska yrkesutbildade personer
 - sjukskötare (YH) eller hälsovårdare (YH)
 - psykolog
 - socialarbetare eller socionom (YH) eller rehabiliteringshandledare (YH)
- minst 1 utbyttbar yrkesutbildad person
 - fysioterapeut (YH)
 - ergoterapeut (YH).

**Lokaler och inkvartering vid
anpassningsträning för personer i
arbetsför ålder med demenssjukdom**

Lokaler och inkvartering vid anpassningsträningen

- Rehabiliteringen ansikte mot ansikte genomförs vid serviceproducentens verksamhetsställe som är en slutenvårdsenhet.
- Utöver de lokaler som måste finnas vid en slutenvårdsenhet ska det vid serviceproducentens verksamhetsställe dessutom finnas:
 - ett separat grupparbetsrum
 - ett gym
 - en motionssal.
- Klienten och den närstående ska inkvarteras vid det verksamhetsställe där rehabiliteringen tillhandahålls.

**Plock ur den allmänna delen av
servicebeskrivningen**

Den allmänna delen av servicebeskrivningen

- FPA:s servicebeskrivningar för rehabilitering består av två delar:
 - En del som beskriver rehabiliteringstjänsten och
 - En allmän del
- Delarna kompletterar varandra och båda två ska tillämpas samtidigt när FPA-rehabilitering genomförs.
- Den del av servicebeskrivningen som beskriver rehabiliteringstjänsten har **företräde** framom den allmänna delen och i fråga om eventuella preciseringar ska serviceproducenten tillämpa **det förfarande som anges i den del av servicebeskrivningen som beskriver rehabiliteringstjänsten**.
- Servicebeskrivningarna för rehabilitering är bindande för serviceproducenten såsom en del av avtalet mellan FPA och serviceproducenten.
- Serviceproducenten är skyldig att i första hand följa den lagstiftning som styr rehabiliteringsverksamheten och de ändringar som eventuellt sker i den.

I den allmänna delen av servicebeskrivningen finns information om bl.a.

- allmän information om genomförandet av rehabiliteringen
- behandling och lagring av klientens personuppgifter
- genomförandet av distansrehabilitering
- dokumentation av och anteckningar om genomförandet av rehabilitering
- vad en rehabiliteringsrapport ska innehålla och hur den upprättas
- personalförändringar och vikariat under avtalsperioden
- tolkning i samband med rehabilitering
- inkvartering och lokaler som ska användas vid genomförandet av rehabilitering
- ordnandet av måltider
- serviceproducentens kvalitetsarbete, uppföljning av verksamheten samt vilka tillstånd och försäkringar som behövs
- utvärdering och rapportering av rehabiliteringens effekter
- frågor i anslutning till klientsäkerhet
- försäkringar i anslutning till rehabiliteringen
- fakturering och betalning av rehabiliteringskostnader, bl.a. om klienten insjuknar akut
- senareläggning, inställande eller byte av avtalade kurser
- kvalitetsrevision.

Utöver det innehåller den allmänna delen

- en ordlista för rehabiliteringen
- en bilaga med yrkes- och uppgiftsbeteckningar.

Nytt kapitel i den allmänna delen

- Inledande samtal som genomförs före rehabiliteringen
 - Det inledande samtal som genomförs före rehabiliteringen fungerar alltid samtidigt som en förhandskontakt med klienten.
 - Samtidigt säkerställer man att den rehabilitering som beviljats och tidsschemat lämpar sig för klienten samt engagerar, motiverar och förbereder man klienten för rehabiliteringsprocessen.
 - Ett sådant samtal är till innehållet likadant som ett inledande samtal som genomförs ansikte mot ansikte.

Plock ur den allmänna delen

1/4

- Registrering av serviceproducent och serviceenhet
 - Serviceproducenter som producerar hälso- och sjukvårdstjänster ska följa lagstiftningen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023).
 - Serviceproducenten ansvarar för att serviceproducenten och serviceenheten har registrerats på det sätt som förutsätts i lagen i fråga.
- Kvalitetsledning och uppföljning av verksamheten
 - Till kapitlet har fogats ett krav på att serviceproducenten ska göra upp en plan och ett program för egenkontroll.
 - Enligt lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023) har serviceproducenten till uppdrag att övervaka tjänsternas kvalitet, ändamålsenlighet och klient- och patientsäkerhet.
 - Serviceproducenten ska göra upp en plan och ett program för egenkontroll samt utse en ansvarig person på det sätt som förutsätts i lagen.

Plock ur den allmänna delen 2/4

- Rehabiliteringsrapport för klienten
 - På FPA:s webbplats finns en ny blankett, KU148r, för upprättande av rehabiliteringsrapport.
 - Rapporten upprättas efter den sista rehabiliteringsperioden.
 - Rapporten skickas per post och ska ha inkommit till FPA inom 2 veckor.
- Kort rehabiliteringsrapport
 - Rapporten skickas till klienten om rehabiliteringen avbryts eller genomförs i flera än 1 period, om det behövs ett skriftligt dokument om deltagande i rehabiliteringen och hur rehabiliteringen har framskridit.
 - Rapporten skickas till FPA endast om klientens rehabilitering avbryts eller om det finns något särskilt gällande rehabiliteringen som FPA bör få vetskap om.
- Uppföljningsrapport
 - Uppföljningsrapporten upprättas när den sista uppföljande kontakten mellan serviceproducenten och klienten har genomförts.

Plock ur den allmänna delen

3/4

- Renovering av lokaler
 - Serviceproducenten ska informera FPA om när renoveringen inleds och när den uppskattas vara klar.
 - Den tillfälliga lokalen ska alltid godkännas av FPA på förhand.
- Personalens beredskap för första hjälpen
 - Den Fhj 1-utbildning i första hjälpen som krävs av personalen kan vara ordnad av Finlands Röda Kors (FRK) eller av ett företag som erbjuder motsvarande utbildning.
 - Utbildningen ska vara i kraft på det sätt som förutsätts i servicebeskrivningen.
- Bilagan Yrkes- och uppgiftsbeteckningar
 - Bilagan har uppdaterats så att den motsvarar de nuvarande utbildningarna och föråldrade utbildningar har tagits bort.

Plock ur den allmänna delen

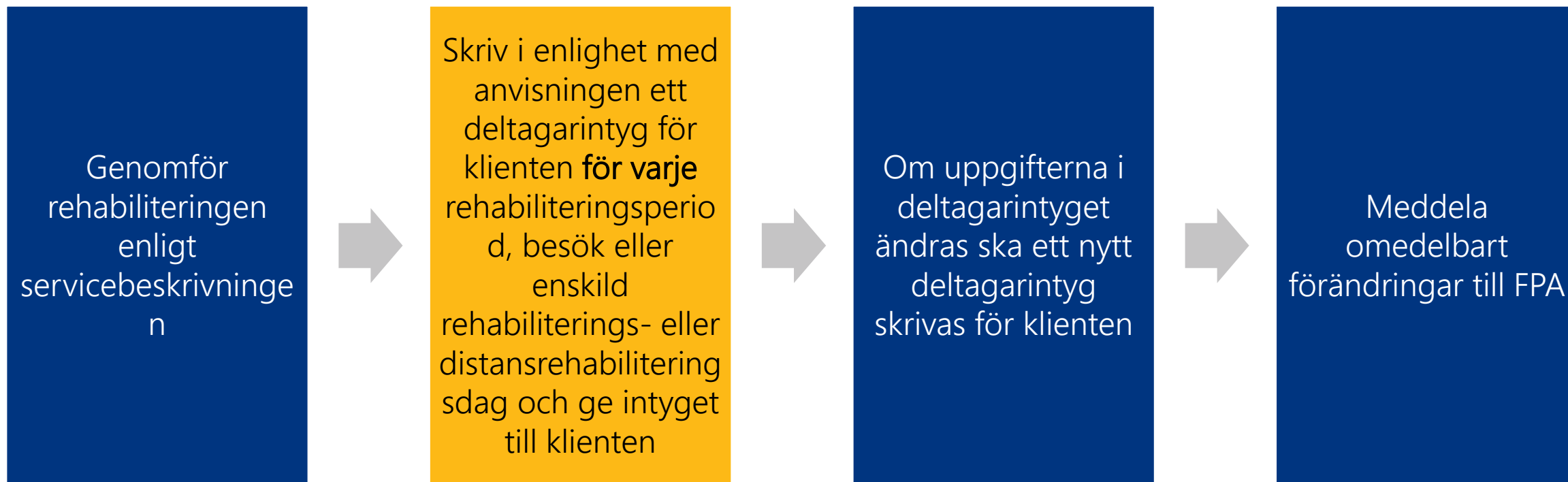
4/4

- Ny klient (obs. bara i fråga om tjänster som ordnas genom registreringsförfarande)
 - en klient vars beslut om rehabilitering har trätt i kraft under kalenderåret i fråga. En person vars beslut om rehabilitering har trätt i kraft under föregående kalenderår betraktas inte som en ny klient även om genomförandet av klientens rehabilitering skulle inledas eller fortsätta under det pågående kalenderåret.
- Serviceproducenten ska ha följande försäkringsskydd för klienten och klientens närstående som deltar i rehabiliteringen:
 - Ansvarsförsäkring för verksamheten
 - Patientförsäkring
 - Gruppolycksfallsförsäkring

Kela|Fpa[®]

Rehabiliteringspenning

Hur ska serviceproducenten gå till väga för att rehabiliteringspenningen ska betalas ut rätt till den som deltar i rehabilitering?

[Under Rehabiliteringstjänster/För serviceproducenter finns anvisningarna Hur ska jag gå till väga för att rehabiliteringspenningen ska betalas ut rätt till den som deltar i rehabilitering?](#)

Ansökan om rehabiliteringspenning

Klienten kan ansöka om rehabiliteringspenning på följande sätt:

- i e-tjänsten [MittFPA](#)
- med blankett [KU112r](#) (rehabiliteringspenning)
- vid behov kan ansökan också tas emot muntligt hos FPA
 - Bilagor kan skickas i MittFPA
- Ansökningstiden för rehabiliteringspenning är 6 månader

[Så här ansöker du om rehabiliteringspenning | Privatpersoner | FPA](#)

Allmänna villkor för beviljande av rehabiliteringspenning

- Personen är 18–67 år
 - Rehabiliteringspenning kan även beviljas personer i åldern 16–17 år som är födda före 1.1.2009.
- Personen är förhindrad att utföra arbete på heltid eller deltid på grund av att hen deltar i rehabilitering **och** rehabiliteringsdagens längd är minst 4 timmar inklusive resor.
- Syftet med rehabiliteringen är att personen ska komma ut i eller stanna kvar i arbetslivet eller återgå i arbete.
- Rehabiliteringsbeslutet har fattats på någon av de grunder som anges i lagen om FPA-rehabilitering.
- Rehabiliteringen uppfyller de allmänna krav som ställs på rehabiliteringsverksamhet.

Rehabiliteringspenningens belopp

- Baserar sig på [årsinkomsten](#)
 - Om personen saknar inkomster eller om de är små, betalas rehabiliteringspenningen minst till minimibeloppet.
 - Man kan uppskatta rehabiliteringspenningens belopp med en räknare på FPA:s webbplats.
- År 2025 är rehabiliteringspenningens minimibelopp 31,99 euro per dag.
 - Klienten kan utöver rehabiliteringspenningens minimibelopp få 9 euro/dag i behovsprövad ersättning för uppehälle, om deltagandet i rehabiliteringen medför extra kostnader för klienten (till exempel kostnader för resor, kläder eller skor).

Rehabiliteringspenningen tryggar klientens försörjning under rehabiliteringen

Betalas

- Efter en självrisktid (vid FPA:s rehabiliteringskurser i regel 1 dag)
 - För pensionstagare är självrisktiden i regel 30 dagar
- För varje vardag som klienten har deltagit i rehabilitering (= 6 vardagar/vecka)
- Efter rehabiliteringsperioden när en utredning om klientens deltagande i rehabilitering har kommit in till FPA (i allmänhet deltagarintyg)
 - Klienten kan lämna in deltagarintyget till FPA i MittFPA.
- Om arbetsgivaren betalar lön för rehabiliteringstiden, betalas rehabiliteringspenningen i regel till arbetsgivaren till den del som den motsvarar lönen.
 - Arbetsgivaren underrättar FPA om lönebetalning för rehabiliteringstid.

Förskottsinnehållning

- Enligt den personliga skatteprocenten
- Dock minst 25 % om ett ändringsskattekort för förmåner inte har lämnats in
- Ersättningen för uppehälle är skattefri

Rehabiliteringspenning för tid med anpassningsträning för personer i arbetsför ålder med demenssjukdom

Rehabiliteringspenning kan fås

- för den rehabilitering som genomförs ansikte mot ansikte i en period på 5 dygn (måndag–lördag)
 - En rehabiliteringsdag med rehabilitering ansikte mot ansikte omfattar minst 6 timmar.

Rehabiliteringspenning kan inte fås

- för förhandskontakten eller den uppföljande kontakten

Kela|Fpa[®]

Kontaktuppgifter till FPA

Kontaktuppgifter

Serviceproducenterna ska i första hand **kontakta FPA** per e-post

1

Frågor om FPA:s servicebeskrivningar för rehabilitering och hur de ska tolkas:
kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

2

Frågor som gäller registrering eller de uppgifter som ska föras in i registreringssystemet:
kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

3

Anmälningar som gäller ändringar under avtalsperioden, t.ex. strukturella förändringar hos serviceproducenten, ändringar som gäller lokalerna eller faktureraren samt ärenden som gäller allvarliga olycksfall: kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

4

Tekniska frågor som gäller registreringssystemet och identifiering:
kuntoutus_jarjestelmat@kela.fi

Tack!

Kela|Fpa[®]